

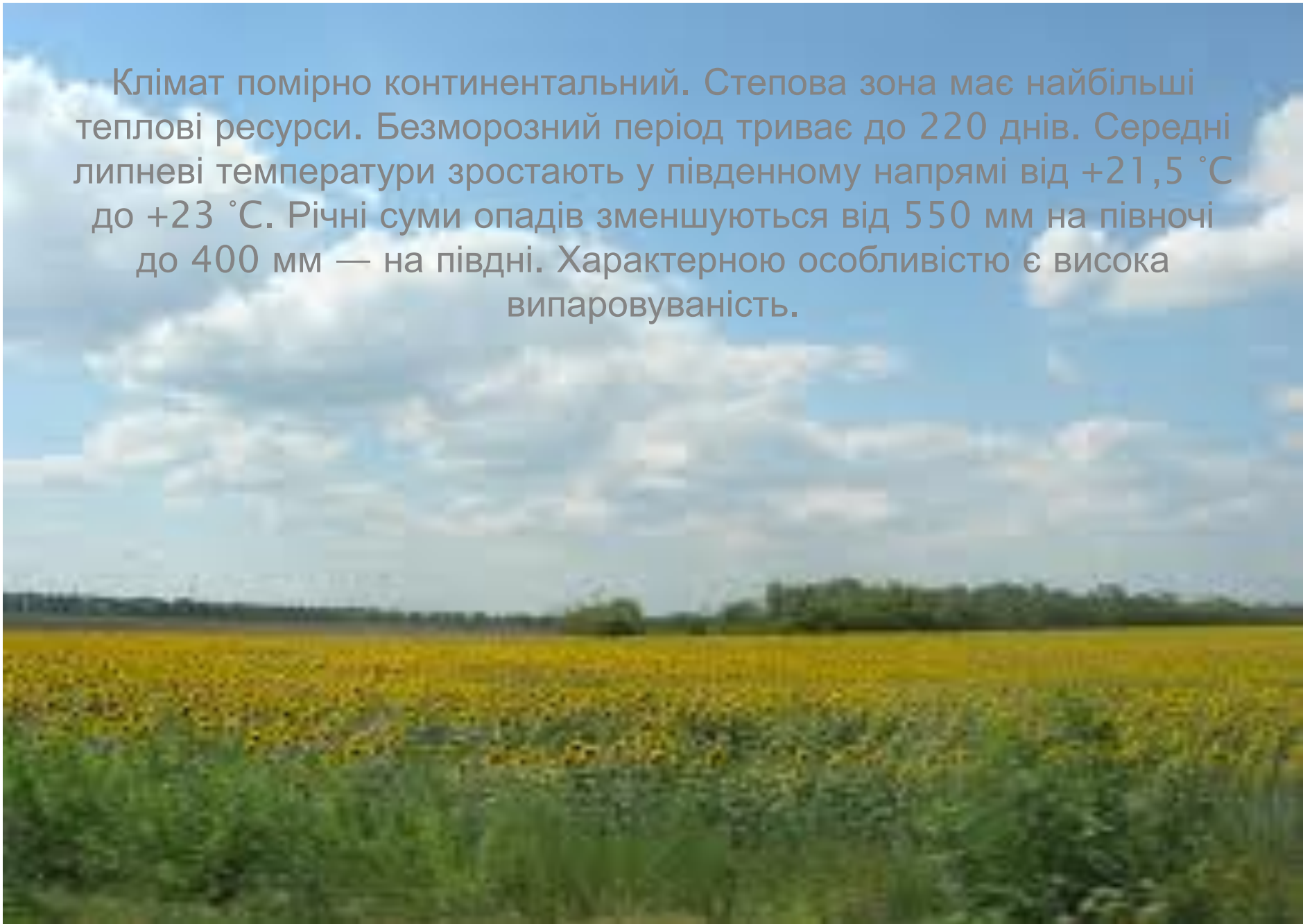

Сте
п

Степ – біом помірнього поясу, для якого характерне майже повсюдне поширення трав'янистої, в основному злакової рослинності на чорноземних і каштанових ґрунтах.

Клімат помірно континентальний. Степова зона має найбільші теплові ресурси. Безморозний період триває до 220 днів. Середні липневі температури зростають у південному напрямі від +21,5 °С до +23 °С. Річні суми опадів зменшуються від 550 мм на півночі до 400 мм — на півдні. Характерною особливістю є висока випаровуваність.

Розрізняють два види степів:[1]

Помірний степ, або так званий «справжній» степ, що розташований в континентальних районах світу. Субтропічний степ — маючи засухостійку рослинність, розташований в найпосушливіших районах середземноморського типу клімату. Зазвичай короткий дощовий період.

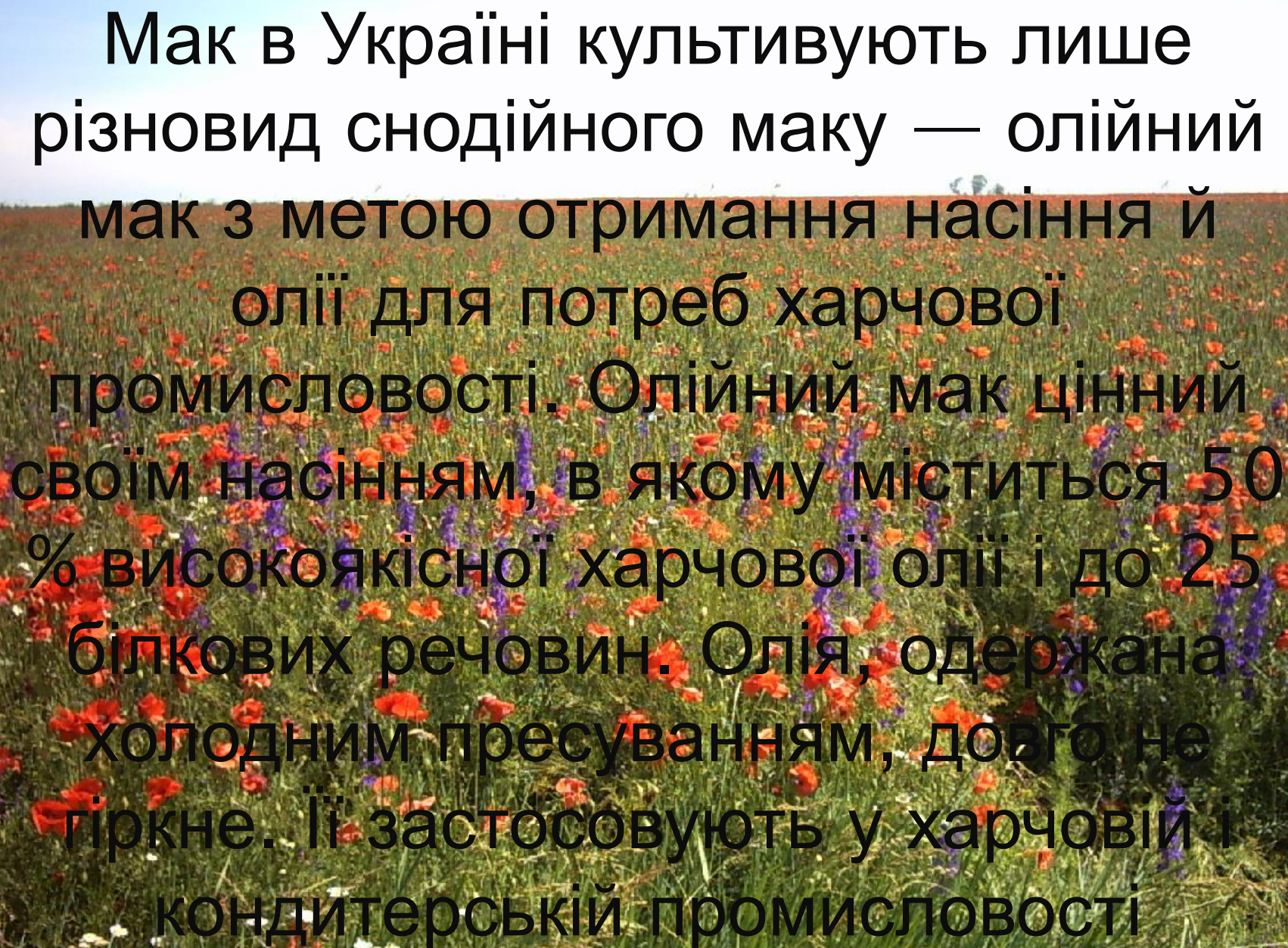
Своєрідні типи степів — чагарниковий степ і альпійські луки.

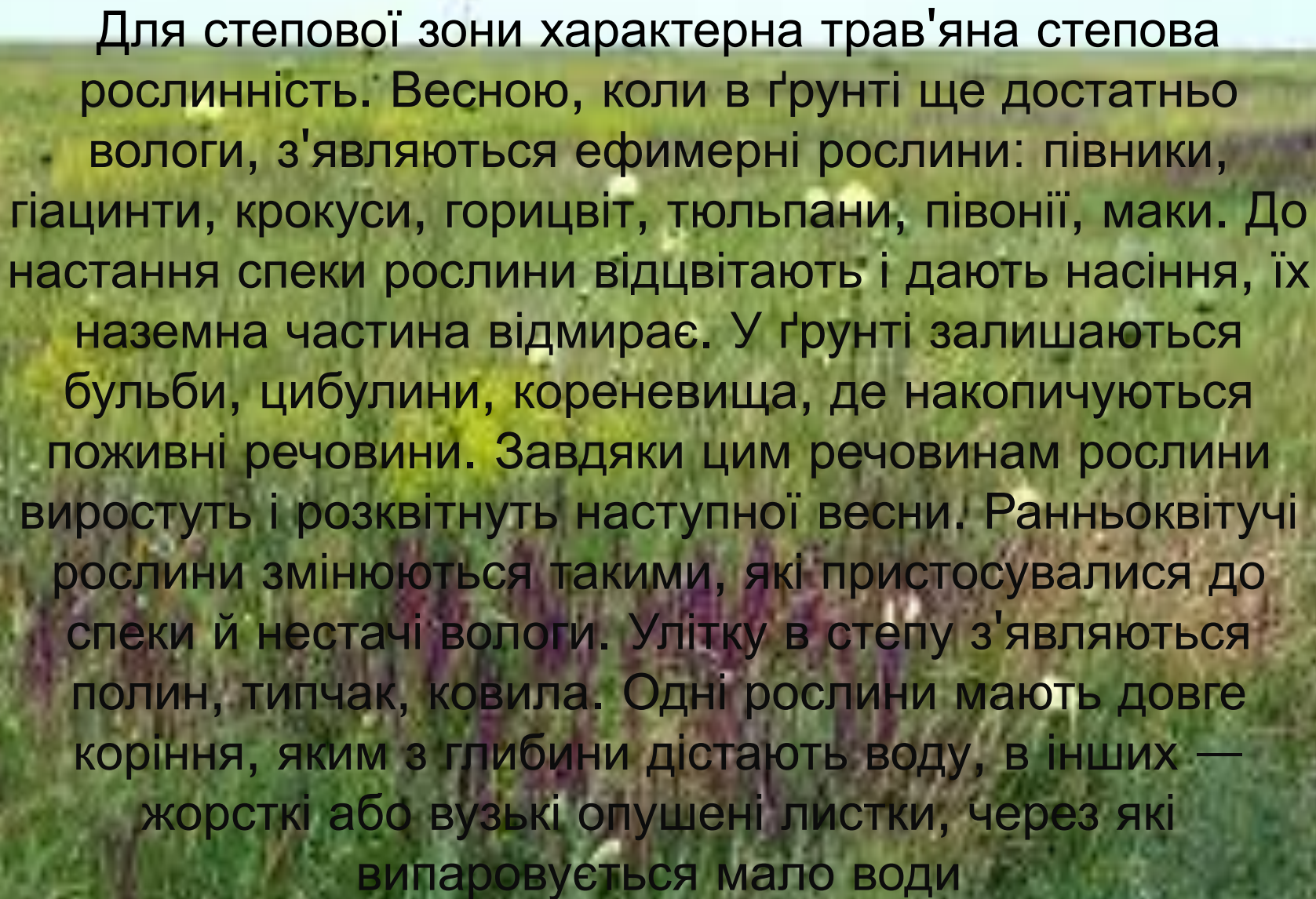
В Україні степ збігається приблизно з Південною Україною (крім Кримських гір) та їх продовженням на південний схід — Передкавказзям. Степ займає майже 300 000 км² (40%) української суцільної етнічної території і 460 000 км² (48%) всіх українських земель. Степ майже цілком розораний, залишки колишньої рослинності збереглися у заповідниках і частково на схилах балок і долин річок.

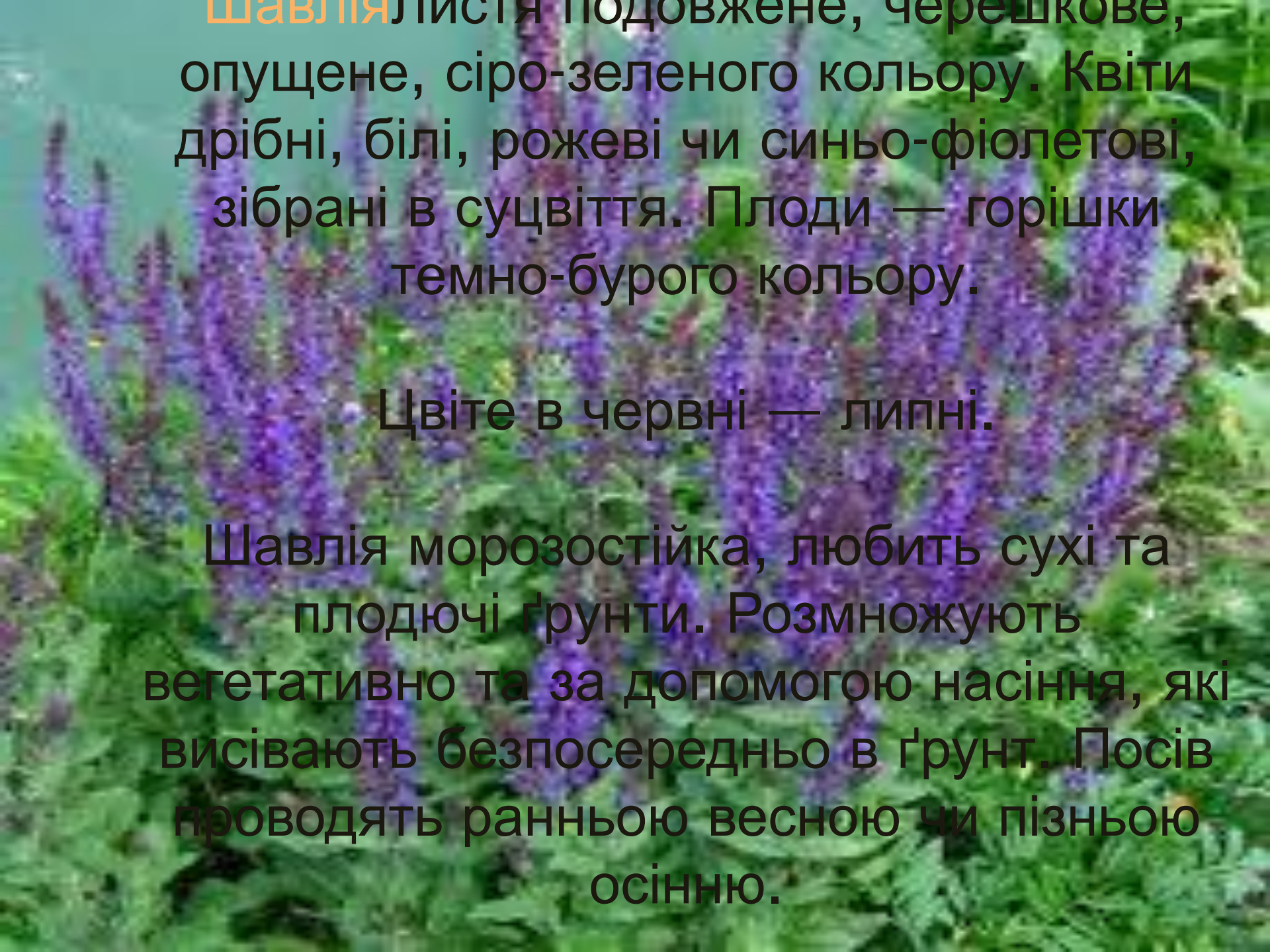
Для Степу характерний рівнинний рельєф, трав'яниста рослинність та перевага кількості вологи, яка випаровується, над кількістю опадів. Кількість опадів становить 350-450 мм. Коефіцієнт зволоження на півдні зони становить 0,8, на півночі — 1,3. Неоднорідність умов зволоження зумовила відмінності рослинного покриву. На півночі знаходяться найпродуктивніші різнотравно-типчаково-ковильні степи, вони змінюються типчаково-ковильними, на півдні переважають найбільші полинно-типчакові асоціації. Відповідно до трав'яних асоціацій формуються різні ґрунти: під різнотравно-типчаково-ковильними степами — чорноземи звичайні; під типчаково-ковильними — чорноземи південні; під полинно-типчаковими — каштанові чорноземи. У південній частині часто бувають пилові бурі та суховії. Основними ґрунтоутворюючими породами є леси та лесовидні суглинки важко-суглинкового і глинистого механічного складу. У південній частині ґрунтоутворюючі лесовидні породи бувають засолені, внаслідок чого утворюються чорноземи з неводостійкою і здатною до руйнування структурою.

A wide-angle photograph of a vast field of red poppies in full bloom. The flowers are densely packed, creating a sea of red against the green foliage. The sky is a clear, pale blue, and the horizon is visible in the distance. The text is overlaid on the image in a large, black, sans-serif font.

Мак в Україні культивують лише різновид снодійного маку — олійний мак з метою отримання насіння й олії для потреб харчової промисловості. Олійний мак цінний своїм насінням, в якому міститься 50 % високоякісної харчової олії і до 25 білкових речовин. Олія, одержана холодним пресуванням, довго не гіркне. Її застосовують у харчовій і кондитерській промисловості

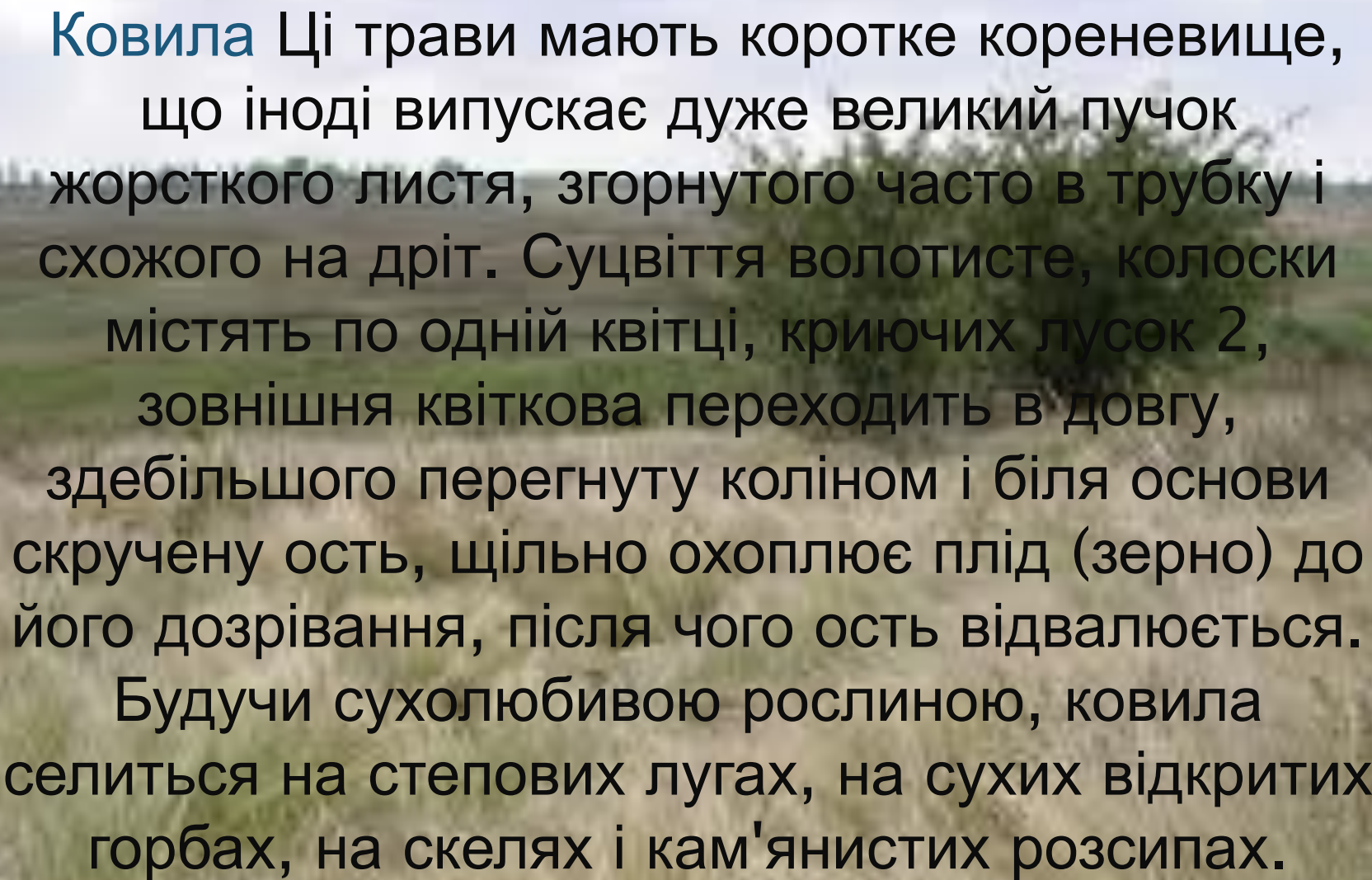
Для степової зони характерна трав'яна степова рослинність. Весною, коли в ґрунті ще достатньо вологи, з'являються ефімерні рослини: півники, гіацинти, крокуси, горицвіт, тюльпани, півонії, маки. До настання спеки рослини відцвітають і дають насіння, їх наземна частина відмирає. У ґрунті залишаються бульби, цибулини, кореневища, де накопичуються поживні речовини. Завдяки цим речовинам рослини виростуть і розквітнуть наступної весни. Ранньоквітучі рослини змінюються такими, які пристосувалися до спеки й нестачі вологи. Улітку в степу з'являються полин, типчак, ковила. Одні рослини мають довге коріння, яким з глибини дістають воду, в інших — жорсткі або вузькі опушені листки, через які випаровується мало води

Шавлія листя подовжене, черешкове, опущене, сіро-зеленого кольору. Квіти дрібні, білі, рожеві чи синьо-фіолетові, зібрані в суцвіття. Плоди — горішки темно-бурого кольору.

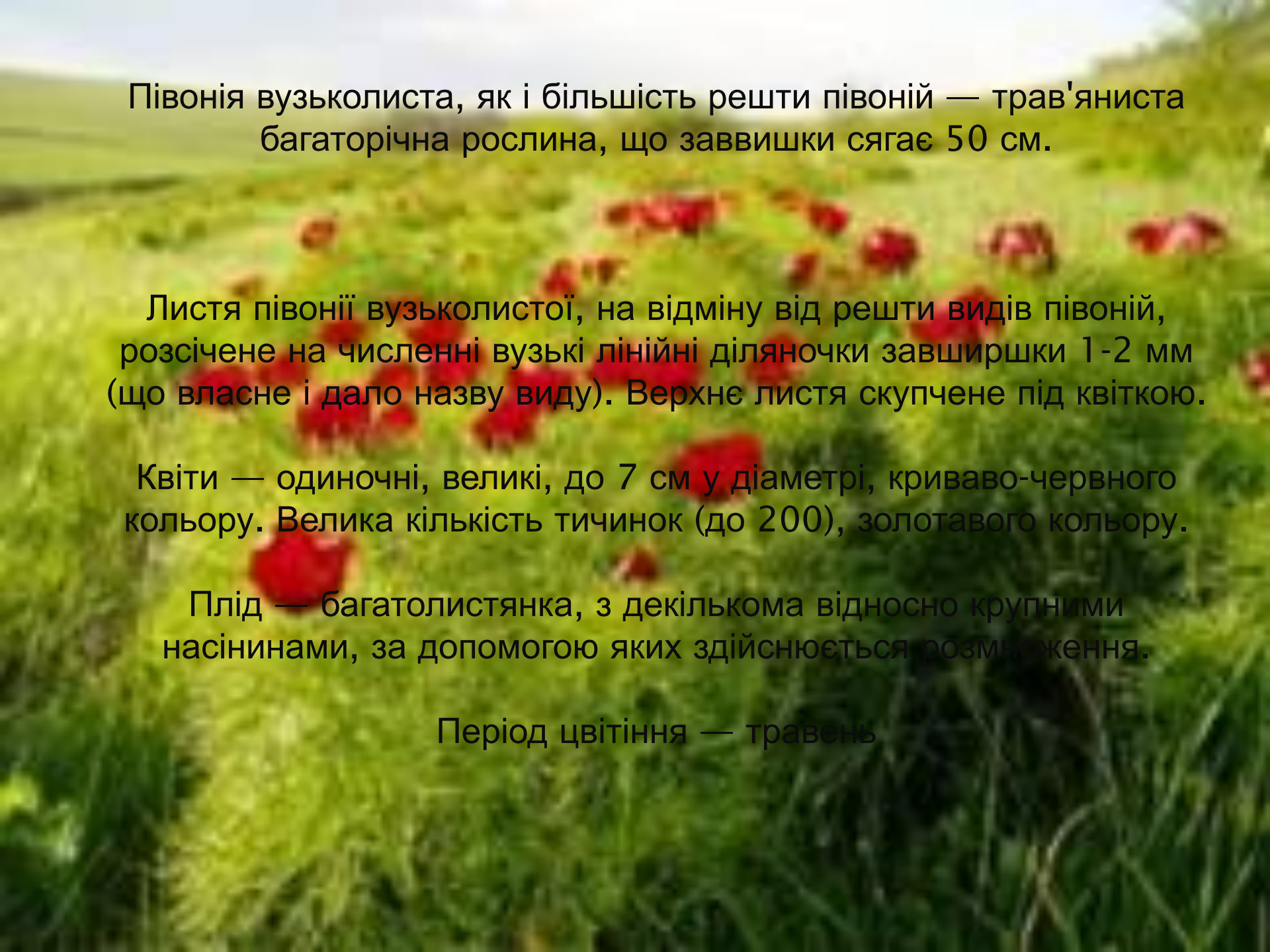
Цвіте в червні — липні.

Шавлія морозостійка, любить сухі та плодючі ґрунти. Розмножують вегетативно та за допомогою насіння, які висівають безпосередньо в ґрунт. Посів проводять ранньою весною чи пізньою осінню.

Ковила Ці трави мають коротке кореневище, що іноді випускає дуже великий пучок жорсткого листа, згорнутого часто в трубку і схожого на дріт. Суцвіття волотисте, колоски містять по одній квітці, криючих лусок 2, зовнішня квіткова переходить в довгу, здебільшого перегнуту коліном і біля основи скручену ость, щільно охоплює плід (зерно) до його дозрівання, після чого ость відвалюється.

Будучи сухолюбивою рослиною, ковила селиться на степових лугах, на сухих відкритих горбах, на скелях і кам'янистих розсипах.

A photograph of a field of red peonies in bloom. The flowers are in various stages of opening, with some showing deep red petals and others still as buds. The background is a soft-focus green field under a bright sky.

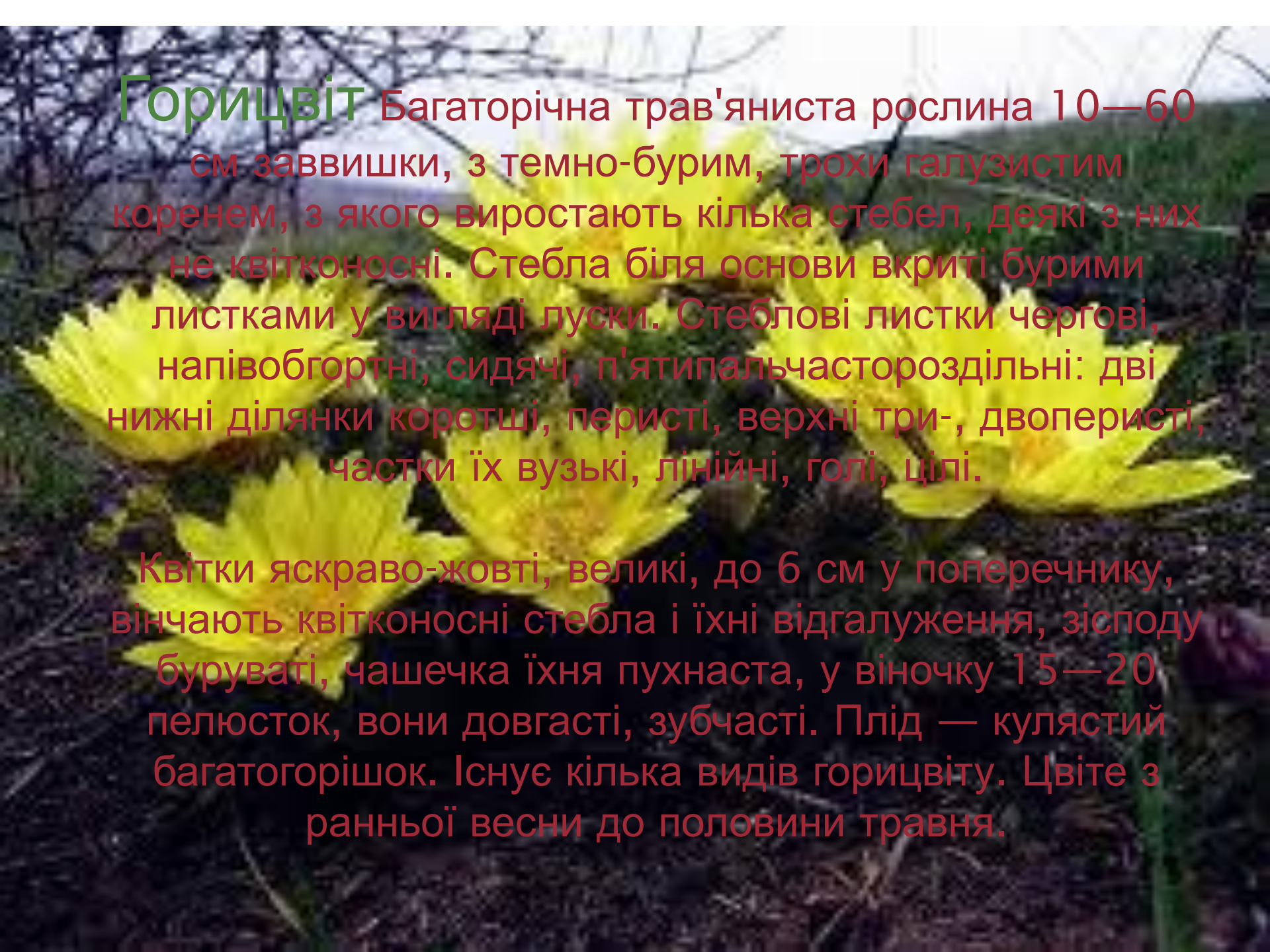
Півонія вузьколиста, як і більшість решти півоній — трав'яниста багаторічна рослина, що заввишки сягає 50 см.

Листя півонії вузьколистої, на відміну від решти видів півоній, розсічене на численні вузькі лінійні діляночки завширшки 1-2 мм (що власне і дало назву виду). Верхнє листя скупчене під квіткою.

Квіти — одиночні, великі, до 7 см у діаметрі, криваво-червного кольору. Велика кількість тичинок (до 200), золотавого кольору.

Плід — багатолістянка, з декількома відносно крупними насінинами, за допомогою яких здійснюється розмноження.

Період цвітіння — травень

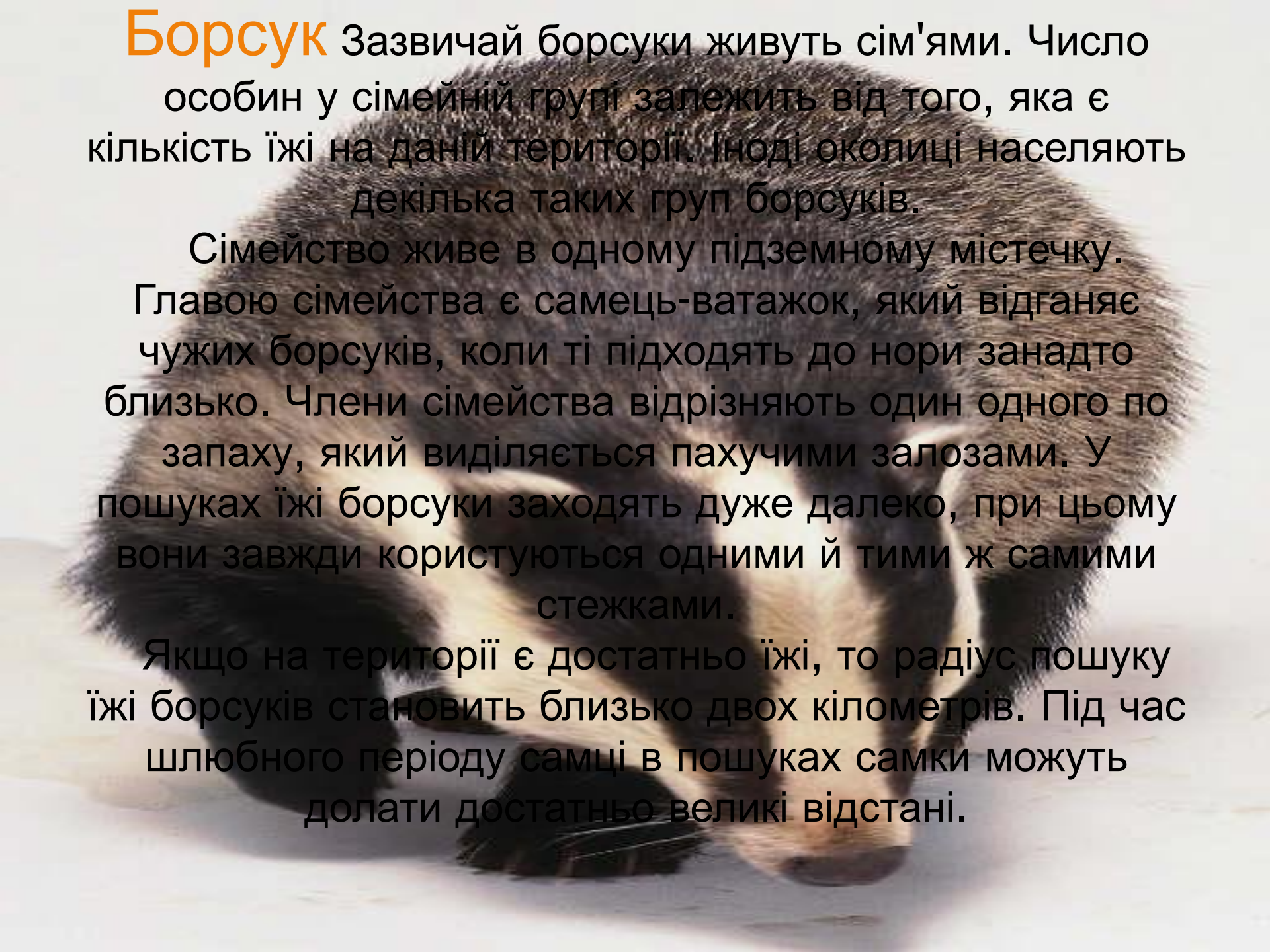
Горлиця Багаторічна трав'яниста рослина 10—60 см заввишки, з темно-бурим, трохи галузистим коренем, з якого виростають кілька стебел, деякі з них не квітконосні. Стебла біля основи вкриті бурими листками у вигляді луски. Стеблові листки чергові, напівобгортні, сидячі, п'ятипальчастороздільні: дві нижні ділянки коротші, перисті, верхні три-, двоперисті, частки їх вузькі, лінійні, голі, цілі.

Квітки яскраво-жовті, великі, до 6 см у поперечнику, вінчають квітконосні стебла і їхні відгалуження, зісподу буруваті, чашечка їхня пухнаста, у віночку 15—20 пелюсток, вони довгасті, зубчасті. Плід — кулястий багатогорішок. Існує кілька видів горлиці. Цвіте з ранньої весни до половини травня.

Біосферний заповідник "Асканія-Нова"

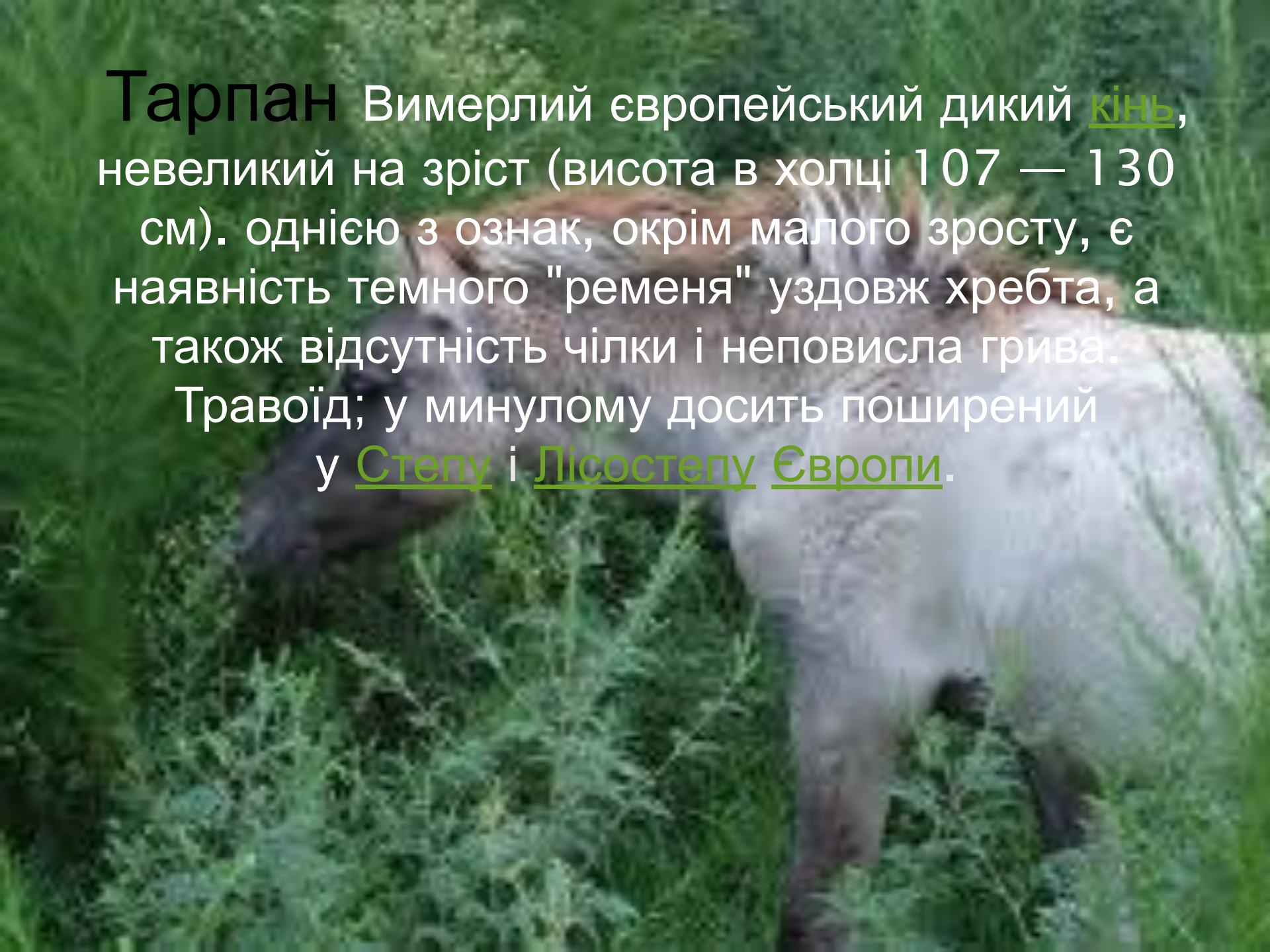
Askania-Nova.net.ua

Борсук Зазвичай борсуки живуть сім'ями. Число особин у сімейній групі залежить від того, яка є кількість їжі на даній території. Іноді околиці населяють декілька таких груп борсуків.

Сімейство живе в одному підземному містечку. Главою сімейства є самець-ватажок, який відганяє чужих борсуків, коли ті підходять до нори занадто близько. Члени сімейства відрізняють один одного по запаху, який виділяється пахучими залозами. У пошуках їжі борсуки заходять дуже далеко, при цьому вони завжди користуються одними й тими ж самими стежками.

Якщо на території є достатньо їжі, то радіус пошуку їжі борсуків становить близько двох кілометрів. Під час шлюбного періоду самці в пошуках самки можуть долати достатньо великі відстані.

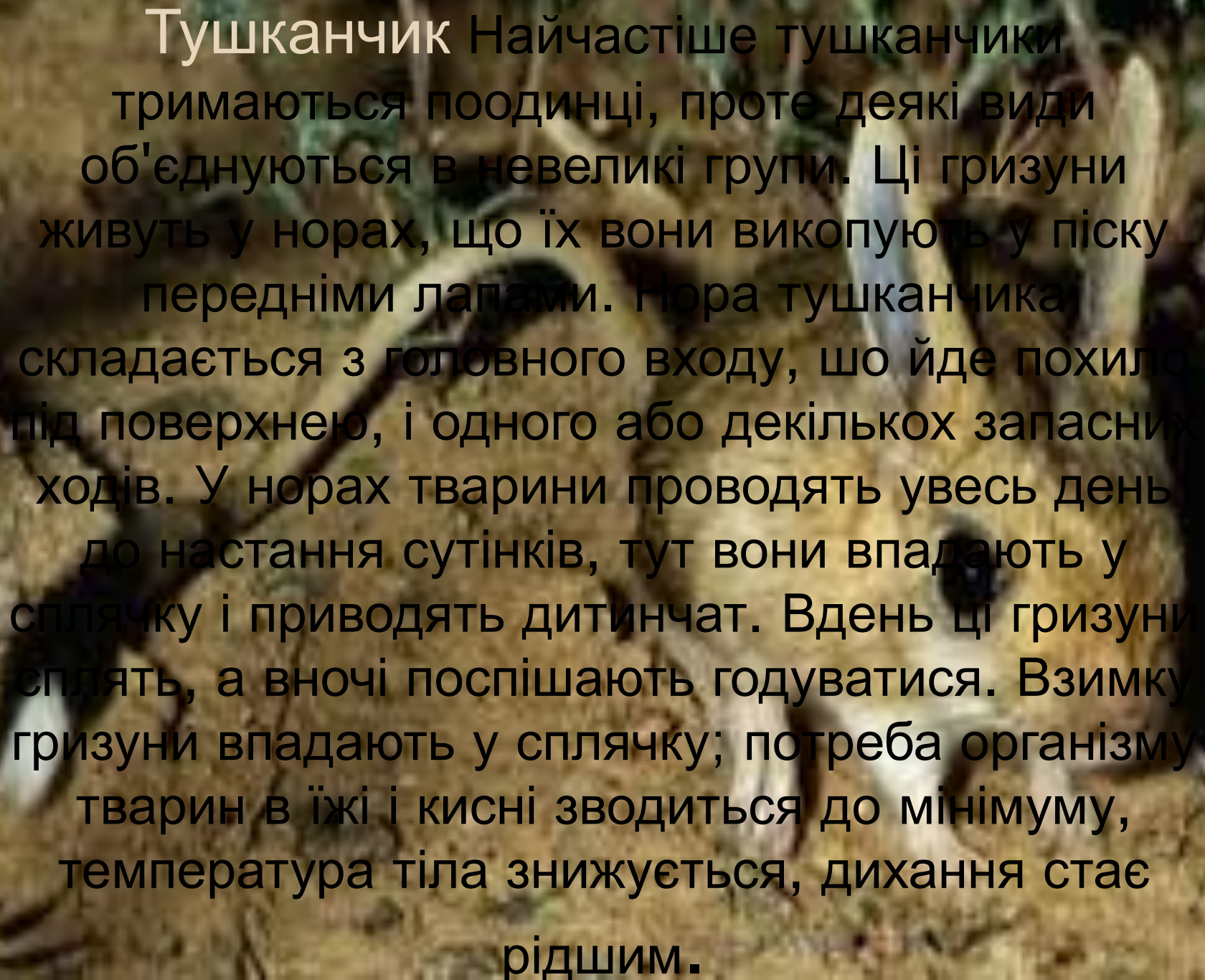
Тарпан Вимерлий європейський дикий кінь, невеликий на зріст (висота в холці 107 — 130 см). однією з ознак, окрім малого зросту, є наявність темного "ременя" уздовж хребта, а також відсутність чілки і неповисла грива. Травоїд; у минулому досить поширений у Степу і Лісостепу Європи.

Заєць

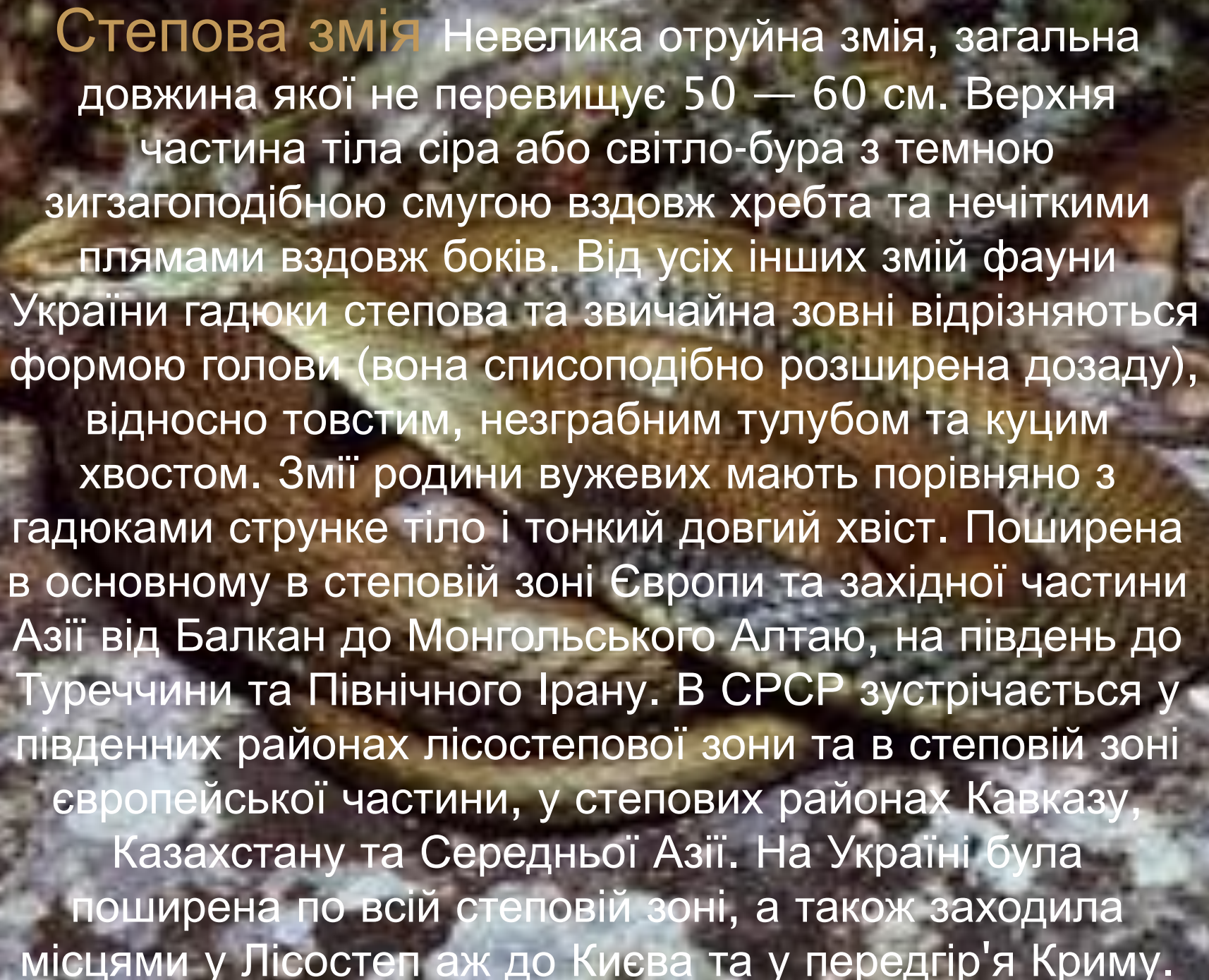
Зайці живуть поодинці або парами. На відміну від кроликів, зайці не риють нір, а споруджують гнізда в невеликих ямках. Зайченята народжуються розвиненими, з хутром і розплющеними очима, і мати залишається з ними всього 5-6 днів, а потім лише іноді відвідує їх, через що багато зайченят гине від ворогів.

Зір зайців слабкий, нюх добрий, слух чудовий; беззахисність стосовно численних ворогів (людина, хижі ссавці і птахи) робить їх украй боязливими; проте, переконавшись у своїй безпеці, зайці стають іноді украй зухвалими.

Навесні самці запекло змагаються за самок: встають на задні лапи і б'ють один одного передніми. При цьому вони сміливішають, і тоді їх часто можна побачити.

Тушканчик Найчастіше тушканчики тримаються поодинці, проте деякі види об'єднуються в невеликі групи. Ці гризуни живуть у норах, що їх вони викопують у піску передніми лапами. Нора тушканчика складається з головного входу, що йде похило під поверхнею, і одного або декількох запасних ходів. У норах тварини проводять увесь день до настання сутінків, тут вони впадають у сплячку і приводять дитинчат. Вдень ці гризуни сплять, а вночі поспішають годуватися. Взимку гризуни впадають у сплячку; потреба організму тварин в їжі і кисні зводиться до мінімуму, температура тіла знижується, дихання стає рідшим.

Степова змія Невелика отруйна змія, загальна довжина якої не перевищує 50 — 60 см. Верхня частина тіла сіра або світло-бура з темною зигзагоподібною смугою вздовж хребта та нечіткими плямами вздовж боків. Від усіх інших змій фауни України гадюки степова та звичайна зовні відрізняються формою голови (вона списоподібно розширена дозаду), відносно товстим, незграбним тулубом та куцим хвостом. Змії родини вужевих мають порівняно з гадюками струнке тіло і тонкий довгий хвіст. Поширена в основному в степовій зоні Європи та західної частини Азії від Балкан до Монгольського Алтаю, на південь до Туреччини та Північного Ірану. В СРСР зустрічається у південних районах лісостепової зони та в степовій зоні європейської частини, у степових районах Кавказу, Казахстану та Середньої Азії. На Україні була поширена по всій степовій зоні, а також заходила місцями у Лісостеп аж до Києва та у передгір'я Криму.